

Protokoll fört vid pleniföredragning

Lagberedningen

Lag 12

Närvarande
KS, AH, MP, CG, IZ, AZ, JJ

Frånvarande

Justerat
OmedelbartOrdförande
Lantråd
Katrín SjögrenFöredragande
Minister
Jesper JosefssonProtokollförare
Lagberedare
Åsa Gustafsson

Nr 11

Förslag till en landskapsförordning om ändring av
landskapsförordningen om verkställighet av areal- och
djurbaserade ersättningar.

ÅLR 2025/3321**Beslut**

Landskapsregeringen beslöt att förordningen ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

Bilaga: förordningen

LANDSKAPSFÖRORDNING om ändring av landskapsförordningen om verkställighet av areal- och djurbaserade ersättningar

Utfärdad i Mariehamn den 15 maj 2025

Med stöd av 50 § 4 mom., 51 § 6 och 7 mom., 53 § 2 mom., 54 § 4 mom., 55 § 3 mom., 61 § 4 mom., 64 § 4 mom., 66 § 2 mom., 66a § 2 mom. och 68 § 3 mom. i landskapslagen (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärningar, av dessa lagrum 66a § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen (2025/41)

ändras 10 § 1 mom., 11 §, 13 § 1 mom., 21 § 2 och 4 mom., 27 § 2 mom., 28 § 1, 3 och 5 mom. samt 38–41 §§ i landskapsförordningen (2023:55) om verkställighet av areal- och djurbaserade ersättningar, av dessa lagrum 21 § 4 mom. sådant det lyder i landskapsförordningen 2024/53 samt 28 § 1 mom. 3 punkten och 3 mom. sådana de lyder i landskapsförordningen 2023/77,

fogas till 21 § ett nytt 7 mom., sådan 21 § lyder i landskapsförordningarna 2023/77 och 2024/53, som följer:

10 §

Förfarande i anslutning till arealövervakning

Ett fotografi med geografisk information, som ska lämnas in som den utredning om att stödvillkoren har följts eller om den i stödansökan anmälda växten som avses i 51 § 3 mom. finansieringslagen ska tas på det sätt som föreskrivs i 13 § 1 mom. statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd som finansieras av Europeiska unionen och vissa andra stöd. Till utredningen ska det bifogas behövliga tilläggsuppgifter.

11 §

Beaktande av resultaten av arealövervakningen

Skiften som i arealövervakningen har konstaterats vara felaktiga beaktas i alla arealbaserade ersättningar oberoende av om arealövervakning tillämpas på ersättningen eller åtgärden i fråga. Gäller felaktigheten på skiftet uppfyllandet av villkoren för jordbruksmark eller jordbruksverksamhet beaktas felet i alla arealbaserade ersättningar. Visar resultatet från arealövervakningen på underlåtelse att iaktta ett annat villkor för erhållande av ersättning beaktas resultatet i alla de arealbaserade ersättningar eller åtgärder där iakttagandet av villkoret i fråga inverkar på den ersättning som ska beviljas eller betalas ut.

13 §

Tillsyn på plats av arealbaserade ersättningar

Vid tillsyn på plats av arealbaserade ersättningar kontrolleras alla de skiften för vilka den åtgärd eller de ersättningar som är föremål för kontrollen har sökts. Vid tillsynen kontrolleras den växt som anmälts för jordbruksskiftet samt avgränsningen av basskiftet och jordbruksskiftet.

21 §

Areal som inte berättigar till ersättning

Om det konstateras att det på ett jordbruksskifte finns en växt ur en annan växtartsgrupp än den som sökanden har uppgett i sin stödansökan, ska jordbruksskiftet förkastas i fråga om de växtartsgrupper i vilka den konstaterade växten inte berättigar till ersättning. Om resultatet av arealövervakningens växtidentifiering inte motsvarar de uppgifter som uppgetts i stödansökan efter att stödsökanden har hörts, ska arealen förkastas.

För det frivilliga skiftesvisa komplementet som avses i 26 § i landskapsförordningen om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar som gäller främjande av cirkulär ekonomi betalas inte miljöersättning, om de handlingar som avses i 26 § 6 mom. i nämnda förordning inte motsvarar de uppgifter som uppgetts eller villkoren för ersättning eller handlingarna inte lämnas in. För det frivilliga skiftesvisa komplement som avses 25 § i landskapsförordningen om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar som gäller alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling betalas inte miljöersättning, om förhandsplanen har vid en administrativ kontroll konstaterats vara bristfällig eller om planen inte har lämnats in.

Ingen ersättning för en åtgärd betalas för sådana arealer som anmälts och förverkligats efter att ansökningstiden för arealbaserade stöd har löpt ut, om arealen enligt sådan arealövervakning, administrativ kontroll eller tillsyn på plats som gäller ansökan om arealbaserade stöd inte är en areal som berättigar till stöd för åtgärden.

27 §

Minskningar och påföljder till följd av försummelse av villkoren för erhållande av ersättning för ekologisk produktion

Ersättningen för ekologisk produktion minskas vid utgången av åtagandeperioden med 10 procent om en sådan utbildningsdag som avses i 37 § 2 mom. landskapsförordningen om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar inte har genomförts inom utsatt tid. Saknas båda utbildningsdagarna sänks ersättningen för ekologisk produktion med 20 procent.

28 §

Minskningar och påföljder till följd av försummelse av krav på miniminivån för miljöersättning och ersättning för ekologisk produktion

Av de krav på miniminivån som hör till miljöersättningen gäller följande på gårdsnivå:

1) 10 och 10 a §§ i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (FFS 1384/2022).

2) 4 § 1 mom. 7 punkten, 7 §, 12 § 2 mom., 14 § 1–4 mom. eller 17 § 1 mom. i lagen om växtskyddsmedel (FFS 1563/2011).

3) 6 § 5 mom., 7 mom. och 8 mom. andra och tredje meningen samt 7 § Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruk.

Gårdsspecifika krav på miniminivå för ersättning för ekologisk produktion är 5 §, 6 § 5 mom., 7 mom., 8 mom. andra, tredje och sista meningen, 7 och 9 §§ till den del som gäller kväveanalys av stallgödsel Ålands landskapsregerings beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruk samt 4 § 1 mom. 7 punkten i lagen om växtskyddsmedel. Andra krav på miniminivå för ersättning för ekologisk produktion än de som nämns ovan är skiftesspecifika krav. På försummelse av ett skiftesspecifikt krav tillämpas de minskningar och påföljder som avses i 24 §. Konstateras en ringa försummelse i fråga om iakttagandet av ett krav på skiftesspecifik miniminivå, kan sökanden ges en anmärkning.

Har ett krav på miniminivå för ekologisk husdjursproduktion inte iakttagits, så ska det göras en bedömning av hur allvarlig, omfattande och bestående försummelsen är och den högsta bedömningen av dessa bestämmer den minskning som ska tillämpas. Ersättningen för ekologisk husdjursproduktion minskas med 20, 30, 40 eller 50 procent på grund av en försummelse av miniminivån. Om minskningen av ersättningen utifrån bedömningen av försummelsen överstiger 50 procent, betalas ingen ersättning för ekologisk husdjursproduktion. Om det konstateras ett en ringa försummelse i fråga om iakttagande av ett krav på miniminivå för ekologisk husdjursproduktion, kan sökanden ges en anmärkning.

38 §

Påföljder vid oavsiktlig bristande efterlevnad av villkorlighetskraven och kraven som ingår i den sociala villkorligheten

Vid fall av oavsiktlig bristande efterlevnad av villkorlighetskraven kan den minskning på 3 procent som avses i artikel 85.2 i den horisontella förordningen sänkas till 1 procent på grundval av den bedömning som avses i artikel 9.1 i förordningen om kvalitetsbedömning. Gäller den oavsiktliga försummelsen ett sådant krav i villkorligheten som kan kontrolleras genom arealövervakning är procentsatsen för minskningen 1 procent

och den kan sänkas till 0,5 procent i enlighet med artikel 9.5 i förordningen om kvalitetssystem. Om den oavsiktliga bristande efterlevnaden av villkorlighetskraven har sådana i artikel 9.2 i förordningen om kvalitetsbedömning avsedda allvarliga konsekvenser eller utgör en direkt risk för folkhälsan eller för djurs hälsa är procentsatsen för minskning 5 procent, men den kan på grundval av den bedömning som avses i den artikeln ökas till 10 procent. Vad som föreskrivs ovan i detta moment om procentsatsen för minskning tillämpas också på oavsiktlig bristande efterlevnad av kraven på social villkorlighet.

Om den oavsiktliga bristande efterlevnaden av villkorlighetskraven kvarstår eller upprepas på det sätt som avses i artikel 85.6 i den horisontella förordningen, är procentsatsen för minskning 10 procent, men den kan på grundval av den bedömning som avses i artikel 9.1 i förordningen om kvalitetsbedömning sänkas till 7 procent. Vad som föreskrivs ovan i detta moment om procentsatsen för minskning tillämpas också på oavsiktlig bristande efterlevnad av kraven på social villkorlighet.

Alla påföljder vid oavsiktlig bristande efterlevnad av kraven som ingår i social villkorlighet baserar sig på ett verkställbart beslut enligt 26 a § 2 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd.

39 §

Avsiktlighet

Utöver de situationer som avses i artikel 85.6 i den horisontella förordningen betraktas det som avsiktlig bristande efterlevnad av villkorlighetskraven och kraven på social villkorlighet, om sökanden inte iakttar villkorlighetskraven eller kraven på social villkorlighet och har för avsikt att underlåta att iaktta dessa krav antingen genom aktiv verksamhet eller genom avsiktlig underlåtelse att uppfylla dem.

40 §

Påföljder samt överföring av besittningen av en gårdsbruksenhet

Om besittningsrätten till mark, en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet för vilken det under kalenderåret i fråga har ansökts om ersättning som förutsätter att kraven i villkorligheten eller kraven på social villkorlighet uppfylls överförs under kalenderåret, påförs påföljderna i fråga om villkorlighet och social villkorlighet den som mottagit marken, gårdsbruksenheten eller en del av gårdsbruksenheten, om mottagaren är ansvarig för att villkorlighetskraven och kraven på social villkorlighet inte har följts och om denne beviljas stöd för kalenderåret i fråga. Om den som överför besittningen är ansvarig för att villkorlighetskraven eller kraven på social villkorlighet inte har följts, ska påföljderna påföras denne, om denne beviljas stöd för kalenderåret i fråga eller stöd för de kalenderår under vilka försummelsen skedde.

41 §

Force majeure och påföljder

För bristande efterlevnad av villkorlighetskraven och kraven som ingår i den sociala villkorligheten påförs ingen påföljd, om den bristande efterlevnaden beror på force majeure eller exceptionella omständigheter i enlighet med artikel 3 i den horisontella förordningen eller på en order från en myndighet.

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2025.

Mariehamn den 15 maj 2025

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Jesper Josefsson
föredragande minister